

รู้จัก 3 แมลงร้าย..พาหะนำโรค ที่แฝงตัวอยู่ใน บ้าน

นำเสนอเมื่อ : 2 มิ.ย. 2552

จากสภาพอากาศที่แปรปรวน ฝนตกแดดออกไม่ตรงตามฤดูกาล ภาวะโลกร้อนเข้าคุกคาม สถานการณ์ของโรคระบาดต่างๆ ที่เกิดจากแมลงเป็นพาหะนำโรค นับวันยิ่งทวีความรุนแรง

ไม่ว่าจะเป็น โรคท้องร่วง ไทฟอยด์ บิดู ตาแดง หรือเยื่อบุตาอักเสบที่มาจากแมลงวัน โรคระบบทางเดินอาหาร อาหารเป็นพิษ โรคระบบลำไส้ ผิวหนังพุพอง หรือโรคภูมิแพ และหิดหอบที่มาจากแมลงสาบ หรือโรคไขเลือดออก และโรคอื่นๆ ที่มีมูลายเป็นพาหะนำโรค จึงเป็นสิ่งทีทุกบ้าน และทุกคนรอบครัวต้องระวัง และรู้จักป้องกันเพื่อไม่ให้แมลงเหล่านี้นำโรคมาสู่สมาชิกภายในบ้าน

อย่าให้ยุ่งกัด-อย่าให้ยุ่งเกิด

คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่า ยุงเป็นพาหุพาโรคนำโรคที่มาสู่ตัวคนได้ง่ายที่สุด โดยเฉพาะในช่วงหน้าฝน ยุงจะเพิ่มจำนวนแบบมหาศาล เพราะเพาะพันธุ์ได้ง่าย เช่น ยุงลาย เป็นพาหุพาของโรคไข้เลือดออก และโรคชิคุนกุนยา (ไข้ฉี่หนูหรือไข้ปวดขอ) ยุงก้นปล่องเป็นพาหุพาโรคมาลาเรีย และยุงรำคาญ หรือยุงคิ้วเล็กซ์ เป็นพาหุพาโรครีฟลาเรีย (โรคเทาซาง) และโรคไชสมองอีกเสบ

* ป้องกันไม่ให้ยุ่งกัด *

- นอนในมุ้ง หรือกรงหน้าต่าง ประตู ด้วยมุ้งลวด
- เวลาเปิด-ปิดประตูหรือหน้าต่าง ควรใช้ผ้าปิดมุ้งลวดก่อนเพื่อไล่อยุงที่อาจเกาะอยู่
- บ้านควรลมพัดผ่าน อากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อบอ้าว เหม็นอับ

- ใช้ผลิตภัณฑ์กำจัดยุง ซึ่งมีหลายชนิดได้แก่ ยาฆ่ายุงชนิดขูด ชนิดแผ่น และชนิดน้ำ และปัจจุบันมีเทียนหอมกันยุง สูตรสมุนไพรธรรมชาติ เช่น ตะไคร้หอม เป็นต้น หรือยากันยุงชนิดไซทาไมว ควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มี Deet อยู่ระหว่าง 15-20 % และไซในเด็กไม่เกิน 10 % หรือใช้สารสกัดจากพืชจะปลอดภัยกว่า ไม่ควรทาต่อเนื่องทุกวัน และไม่ควรรทาไว้ที่มือเด็ก เพราะอาจผลอไปขยิตาหรือหยิบอาหารเขาปากได้ จนเกิดอันตรายได้ ที่สำคัญถ้ามีอาการแพ้ ให้ไปพบแพทย์ทันที

ป้องกันไม่ให้ยุ่งเกิด

อย่างไรก็ดี ทุกคนในบ้านต้องช่วยกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงด้วย ซึ่งหลายครอบครัวอาจจะรู้กันบางแล้ว เริ่มจาก ปิดปากภาชนะที่มีน้ำให้มิดชิด อยาปล่อยให้หมิ่นน้ำขังตามภาชนะต่างๆ ทั้งใน และนอกบ้าน เช่น จาน ชาม หรือยางรถยนต์เก่า ถาดครอบคร้วไหขอบจัดดอกไมใสแจกัน หรือไว้สำหรับไหวพระ หรือเลี้ยงปลา ควรหมั่นเปลี่ยนน้ำ และทำความสะอาดอยู่เสมอ ส่วนบริเวณรอบบ้านที่มีต้นไม้รกหรือหนาทึบเกินไป ควรทำให้โปร่ง เพื่อไม่ให้เป็นที่เกาะของยุง สำหรับจานรองตุ๊กตาขาว ควรใส่เกลือแกง 2 ช้อนชา หรือน้ำส้มสายชู 2 ช้อนชา หรืออาจใช้ซีเถาแทนน้ำก็ได้ เพื่อป้องกันยุงลงไปวางไข่ นอกจากนี้อ่างเลี้ยงปลา ควรใส่ปลาหางนกยูง ปลากัด หรือปลาหัวตะกั่ว ลงไปด้วย เพื่อกินลูกน้ำยุงลายให้หมด

ข้อแนะนำที่อยากจะบอก

ปัจจุบันภาครัฐได้จัดทีมงานสำหรับกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในบริเวณท้องที่ชุมชนมากขึ้น ไม่ควรจะเป็นการเผยแพร่ความรูต่างๆ หรือบริการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดยุง แต่บ้านสวนใหญ่มีกจะปิดบ้านเพื่อไม่ให้คว้นกำจัดยุงเขาไป เพราะเขาใจว่า จะเกิดอันตราย จริงๆ แล้ว ต้องเปิดให้เจ้าหน้าที่ฉีดเขาไปในบ้านด้วย เพื่อกำจัดยุงที่อยู่ตามใน แต่ตองเอาผาปิดมูก และอยุในทีโปรง หายใจสะดวก และตองเอาอาหารเขาตุ๊กตาขาว หรือปิดให้มิดชิด

✘
ภาพประกอบจากอินเทอร์เน็ต ✘

✘ "แมลงสาบ" ตัวแสบรังควานลูกรัก

แมลงสาบเป็นแมลงดึกดำบรรพ์ ประมาณ 250 ล้านปีมาแล้ว มีวงจรชีวิต 3 ระยะคือ ไข่ ตัวอ่อน และตัวเต็มวัย มีอยู่ทั้งหมด 12 ชนิด มักชอบอยู่ในที่มืด และมีความชื้นสูง เป็นตัวการที่ปล่อยสารกภูมิแพ้ และหอบหืด เวลามนเดินผ่าน หรือลอยฟุ้งในอากาศ และทำให้เกิดโรคทองเสี้ยในเด็ก นอกจากนี้ในตัวแมลงสาบมีเชื้อโปรโตซัว เป็นสาเหตุของโรคบิด และทำให้เกิดความพิการของทารกในครรภ์ได้ด้วย ถือเป็นตัวแสบตัวหนึ่งที่ทุกครอบครัวต้องพึงระวังอย่าให้เข้าใกล้ และสัมผัสตัวมันเด็ดขาด เพราะมันจะสร้างความรำคาญ และความเดือนรอนไมไชนอยทั้งต่อตัวคุณ และลูกน้อยของคุณ

กำจัดแมลงสาบ ปราบไอ้ตัวแสบ

- เก็บอาหารทุกอย่างไว้ในตู้กับข้าว หรือในตู้เย็น หรือครอบฝาซีให้มิดชิด
- ปิดปากถุงขยะ หรือปิดปากถังขยะให้มิดชิด เพื่อกำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของแมลงสาบ
- ถูบ้านไหนมีสัตว์เลี้ยง ต้องดูแลความสะอาดภายในบ้านเป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยงเลี้ยงหรือกรงที่อยู่ของสัตว์
- ทำความสะอาดบ้าน รวมถึงดูแลกล่องกระดาษใส่ของต่างๆ เช่น บริเวณตู้ หรือห้องเก็บของ เพื่อไม่ให้รกรุงรัง และอับชื้น จนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงสาบ
- ใช้ผลิตภัณฑ์กำจัดแมลง และต้องใช้อย่างถูกต้อง ทำตามคำแนะนำข้างขวดอย่างเคร่งครัด

อย่างไรก็ดีควรดูแลลูกน้อยอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะลูกเล็ก เพราะบางที ลูกมีความรู้ อยากเห็น และอยากลองไปแตะทุกอย่าง อาจเผลอไปจับเจ้าแมลงสาบที่เคลื่อนไหวมาเล่นเป็นของเล่น และของกินได้ เพราะเด็กยังไม่รูวาลังไหนควรเล่น และไม่ควรถูกเล่น พ่อแม่ต้องดูแลอย่างใกล้ชิดด้วย

แมลงวัน...ว่อนทุกวัน มีทุกบ้าน

แมลงวันมีอยู่หลายชนิด พบมากในฤดูร้อน มีวงจรชีวิตวางไข่ครั้งละ 100-600 ฟองตามกองขยะที่มีความชื้น จากนั้นจะฟักเป็นตัวหนอน ลอกคราบเป็นดักแด้ และเป็นตัวเต็มวัยในระยะเวลา 1-2 สัปดาห์ ถ้าหากลูกหลาน หรือสมาชิกในครอบครัวลองได้สัมผัส หรือเผลอไปกินอาหารที่เจ้าแมลงวันตอมอาหารเขาไปแล้ว อาจทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้หลายชนิด เช่น โรคระบบทางเดินอาหาร เช่น ท้องเสีย โรคบิด ไทฟอยด์ พาราไทฟอยด์ อหิวาตกโรค และอาหารเป็นพิษ นอกจากนี้ยังสามารถเกิดโรคจากเชื้อไวรัสที่มีแมลงวันเป็นพาหะได้อีกด้วย เช่น โรคโปลิโอ ตาแดง ริดสีดวงตา และเยื่อตาอักเสบ

ขอบคุณข้อมูลจาก กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) และบริษัท เรกคิทท์ เบนคิเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

ส่วนวิธีการปราบเจ้าแมลงวันรำคาญชนิดนี้ ไม่ยากครับ แนวทางก็เหมือนกับแมลงสาบ หรือแมลงชนิดอื่นๆ เพราะพวกนี้มันชอบสิ่งสกปรก ดังนั้นต้องรักษาความสะอาดบ้านอยู่เสมอ ไม่เป็นที่หมักหมมของเศษขยะ หรือเศษอาหาร เก็บอาหารเขาดู และเก็บไว้อย่างมิดชิด รวมถึงใช้ผลิตภัณฑ์กำจัดแมลง และตอชอย่างถูกต้อง ทำตามคำแนะนำทางขวดอย่างเคร่งครัด

นอกจากแมลงร้ายที่เป็นพาหะนำเชื้อโรคต่างๆ มาสู่คนแล้ว ยังมีแมลงอีกจำนวนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในบ้าน แมไม่ก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิต แต่ก็สร้างความรำคาญ และทำลายทรัพย์สินภายในบ้านไม่ใช่น้อย ได้แก่ มด ปลวก และแมลงต่างๆ เช่น เฝี้ย และหมัด เป็นต้น

ฉะนั้น "บ้าน" คือ วิมานของเราทุกคนใช้เวลาอยู่ที่บ้านมากที่สุด เพราะรู้สึกปลอดภัย แต่บางครั้งอาจมีแขกที่ไม่ได้รับเชิญมาอาศัยอยู่ด้วย ซึ่งเป็นตัวสร้างโรค และความรำคาญมาสู่ลูก และสมาชิกภายในบ้าน ทางที่ดีขอให้อุณหภูมิทุกสัปดาห์ หรืออย่างน้อย 2-3 วัน ควรรวมใจกันทำความสะอาดด้วย 6 ขั้นตอนปลอดภัย-แมลงงายๆ ดังนี้

1. นอนในมุ้ง ซ่อมแซมบ้าน ป้องกันยุง
2. กำจัดแหล่งน้ำขัง ยุงเกิด
3. ถ่ายน้ำใส่ทรายกันยุงไข่
4. หมัดสุนัขเศษอาหารภายในบ้าน
5. ปิดปากถุง กันแมลงเขาไปกิน
6. ใช้ผลิตภัณฑ์อย่างถูกต้อง เพียงแค่นี้บ้านที่คุณอยู่ ก็จะปลอดภัยจากแมลง และโรครายต่างๆ แน่แน่นอนครับ

แหล่งที่มา : ผู้จัดการออนไลน์